

Příklady a postupy pro mzdové účetní 2025

Ing. Olga Krchová (od roku 2018)

Ing. Růžena Klímová (do roku 2017)

Ing. Karel Janoušek (kap. 3.4)

Jaroslava Pfeilerová (kap. 6)

Redakční uzávěrka: 17. 1. 2025

Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r. o.
Evropská 423/178
P. O. Box 124
160 41 Praha 6
tel: + 420 222 539 333
fax: + 420 222 539 400
email: info@dashofer.cz
www.dashofer.cz

www.pamprofi.cz
www.hrmprofi.cz
www.zakaznik.dashofer.cz

Obsah

Slovo autora	3
Seznam zkratek	4
1 Vznik nové firmy – přijetí prvního zaměstnance	9
1.1 Přehled registračních povinností zaměstnavatele při přijetí prvního zaměstnance	9
2 Vznik pracovního poměru	11
2.1 Povinnosti při vzniku pracovního poměru	11
2.2 Osobní spis zaměstnance	14
3 Měsíční povinnosti mzdových účetních	19
3.1 Činnosti v průběhu trvání pracovněprávního vztahu a na konci měsíce	19
3.2 Výpočet čisté mzdy zaměstnance	22
3.2.1 Výpočet čisté mzdy v závislosti na výši hrubého příjmu	22
3.2.2 Dosažení maximálního vyměřovacího základu pro pojištění	23
3.2.3 Jednatel s. r. o. a odměna za výkon funkce	24
3.2.4 Neplacení zdravotního pojištění a placení sociálního zabezpečení	24
3.2.5 Placení zdravotního pojištění a neplacení sociálního zabezpečení	25
3.2.6 Zaměstnání občana EU – placení povinného zahraničního pojištění	26
3.2.7 Příjem poskytovaný budoucímu zaměstnanci	28
3.2.8 Zaměstnání malého rozsahu	28
3.2.9 Dohoda o provedení práce	29
3.2.10 Poplatník v důchodovém věku	32
3.2.11 Výpočet poměrné části měsíční mzdy	33
3.3 Zaměstnanecké benefity	34
3.3.1 Poskytování motorových vozidel zaměstnanci – započtení vstupní ceny do základu daně	34
3.3.2 Příspěvek zaměstnavatele na daňově podporované produkty spoření na stáří	36
3.3.3 Peněžitý a nepeněžitý příspěvek na stravování	38
3.3.4 Poskytování zboží a služeb zaměstnancům za nižší cenu, než je cena obvyklá	39
3.3.5 Nepeněžní plnění pro zdravotnické, vzdělávací, rekreační, sportovní a kulturní účely	40
3.4 Cestovní náhrady	42
3.4.1 Pracovní cesta a nárok na cestovní náhrady	42
3.4.2 Náhrada výdajů za spotřebované pohonné hmoty	46
3.4.3 Náhrada výdajů za ubytování	48
3.4.4 Stravné, zahraniční stravné	49
3.4.5 Kapesné	52
3.4.6 Zálohy a vyúčtování cestovních náhrad	53
3.5 Výpočet hrubé mzdy a příplatkové mzdy	56
3.5.1 Svátek připadající na pracovní den	56
3.5.1.1 Příjem zaměstnance za svátek připadající na jeho pracovní den (zaměstnanec nepracuje)	56
3.5.1.2 Příjem zaměstnance za svátek připadající na jeho pracovní den (zaměstnanec pracuje)	56
3.5.2 Příjem zaměstnance za práci přesčas	58
3.5.3 Příjem zaměstnance za práci přesčas v den svátku	59
3.5.4 Smluvní mzda sjednaná s přihlédnutím k práci přesčas	60
3.5.5 Příplatky za práci v noci, v sobotu a neděli a za práci ve ztíženém pracovním prostředí	61
3.6 Průměrný výdělek	63
3.6.1 Rozhodné období pro výpočet průměrného výdělku	63
3.6.2 Výpočet průměrného výdělku	64
3.6.3 Pravděpodobný výdělek	65
3.6.4 Průměrný hrubý měsíční výdělek	66
3.6.5 Průměrný čistý měsíční výdělek	67
3.6.6 Výpočet průměrného čistého měsíčního výdělku u dohody o provedení práce	68
3.7 Náhrada mzdy	71
3.7.1 Náhrada mzdy při čerpání dovolené	71
3.7.2 Náhrada mzdy při jiných důležitých překážkách v práci	72
3.7.3 Náhrada mzdy při překážkách v práci z důvodu obecného zájmu	73
3.8 Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti	75
3.8.1 Podmínky pro poskytování náhrady mzdy	75
3.8.2 Redukce průměrného hodinového výdělku	76
3.8.3 Určení počátku dočasné pracovní neschopnosti	77

3.8.4	Začátek a konec dočasné pracovní neschopnosti	77
3.8.5	Dočasná pracovní neschopnost ve vztahu k svátku	78
3.8.6	Výše náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti a její stanovení	79
3.8.7	Výše náhrady odměny při DPN u dohod o provedení práce	79
3.8.8	Náhrada mzdy, platu, odměny u práce na dálku, pružné pracovní doby a pracovní doby, kterou si rozvrhuje zaměstnanec sám	80
3.8.9	Poskytování nadstandardní výše náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti	80
3.8.10	Poměrný díl náhrady mzdy	81
3.8.11	Povinné snížení náhrady mzdy	81
3.8.12	Kontrola režimu dočasné práce neschopného	82
3.8.13	Splatnost náhrady mzdy při DPN	82
3.8.14	Evidence vyplacené náhrady mzdy při DPN a její úhrady	82
3.9	Dávky nemocenského pojištění	84
3.9.1	Obecné podmínky nároku na dávky a jejich výplatu	84
3.9.2	Nárok na dávky při zaměstnání malého rozsahu	85
3.9.3	Nárok na dávky u dohody o provedení práce	86
3.9.4	Nárok na dávky – souběh funkcí jednatele a společníka	87
3.9.5	Nárok na dávky členů kolektivních orgánů právnických osob	87
3.9.6	Dávky nemocenského pojištění v ochranné lhůtě	88
3.9.7	Kdy nevzniká nárok na dávky nemocenského pojištění	89
3.9.8	Denní dávka a poměrná část denní dávky	90
3.9.9	Rozhodné období	91
3.9.10	Denní vyměřovací základ	94
3.9.11	Vyloučené dny	94
3.9.12	Redukční hranice a redukce denního vyměřovacího základu	96
3.9.13	Podpůrčí doba u nemocenského	96
3.9.14	Výše nemocenského a jeho krácení	98
3.9.15	Peněžitá pomoc v mateřství	99
3.9.16	Otcovská	101
3.9.17	Ošetřovné	102
3.9.18	Dlouhodobé ošetřovné	103
3.10	Srážky ze mzdy	105
3.10.1	Pausální náhrada nákladů zaměstnavateli	105
3.10.2	Srážky ze mzdy bez souhlasu zaměstnance ve prospěch zaměstnavatele	106
3.10.3	Srážky ze mzdy bez souhlasu zaměstnance – výkon soudních a úředních rozhodnutí, exekuce soudních exekutorů	107
3.10.4	Srážky ze mzdy se souhlasem zaměstnance	111
3.10.5	Srážky z příjmů z dohody o provedení práce	113
3.10.6	Změna plátce v průběhu trvání zaměstnání – zaměstnavatel versus ÚSSZ a opačně	115
3.10.7	Srážky k oddlužení při tzv. osobním bankrotu	117
3.11	Daň z příjmů ze závislé činnosti	119
3.11.1	Poplatník bez učiněného Prohlášení k dani z příjmů	119
3.11.2	Poplatník s učiněným Prohlášením k dani z příjmů	123
3.11.3	Daňové zvýhodnění na vyživované děti	124
3.11.4	Zdanění mzdy a odměny člena orgánu právnické osoby	127
3.11.5	Dvojitý základ daně u nerezidenta	128
3.11.6	Progresivní sazba daně ve výši 23 % u zálohy přesahující 3násobek průměrné mzdy	129
3.12	Zdravotní pojištění	131
3.12.1	Výpočet zdravotního pojištění a odvod pojistného	131
3.12.2	Minimální vyměřovací základ	131
3.12.3	Odpočet od dosaženého příjmu	135
3.12.4	Příjmy zúčtované po skončení pracovního poměru	136
3.12.5	Neplacení zdravotního pojištění u členů okrskových volebních komisí při volbách	136
3.12.6	Posuzování členů orgánů právnické osoby ve vztahu ke zdravotnímu pojištění	137
3.13	Pojistné na sociální zabezpečení	138
3.13.1	Pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance	138
3.13.2	Pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnavatele	140
3.13.3	Sleva na pojistném zaměstnavatele	141
3.13.4	Zaměstnání malého rozsahu	142
3.13.5	Nemocenské pojištění jednatelů s. r. o. a členů kolektivních orgánů právnické osoby	143
3.13.6	Maximální vyměřovací základ	145
3.14	Stanovení a čerpání dovolené	146
3.14.1	Zaokrouhlování dovolené	146
3.14.2	Dovolená za kalendářní rok a její poměrná část	146
3.14.3	Dotatková dovolená	147
3.14.4	Výměra dovolené	147
3.14.5	Dovolená zaměstnanců s pracovní dobou nerovnoměrně rozvrženou	148

Obsah

3.14.6	Odpracovaná doba pro účely dovolené	148
3.14.7	Nepřetržitě trvání pracovního poměru	149
3.14.8	Dovolená zaměstnance v případě dlouhodobé nepřítomnosti	150
3.14.9	Krácení dovolené z důvodu neomluvené absence	151
3.14.10	Čerpání dovolené po mateřské dovolené	151
3.14.11	Čerpání dovolené	152
3.14.12	Nevyčerpaná dovolená	153
3.14.13	Dovolená a svátek	154
3.14.14	Náhrada mzdy za nevyčerpanou dovolenou	155
3.14.15	Přečerpaná dovolená	155
3.14.16	Čerpání dovolené po celý kalendářní měsíc a svátek	157
3.14.17	Dovolená při zkráceném pracovním úvazku a při změně úvazku	157
3.14.18	Dovolená u dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ)	158
3.15	Zákonné pojištění odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání	160
3.16	Chyby ve mzdové účtárně.	162
4	Konec kalendářního roku	167
4.1	Povinnosti mzdové účetní po ukončení kalendářního roku	167
4.2	Výpočet mzdy v celém roce a mzdový list	168
4.2.1	Zaměstnankyně s nezaopatřenými dětmi, provedení ročního zúčtování	168
4.2.2	Zaměstnanec, který je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně	169
4.2.3	Zaměstnankyně, která odejde v průběhu roku na mateřskou dovolenou	169
4.2.4	Daňový rezident	170
4.3	Roční zúčtování za rok 2024	172
4.4	Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	177
4.5	Evidenční listy důchodového pojištění	179
4.5.1	Předkládání evidenčních listů důchodového pojištění	179
4.5.2	Maximální vyměřovací základ ve vztahu k ELDP	180
4.5.3	Způsob vyplňování ELDP	180
4.6	Údaje pro statistické účely a výkaznictví	196
5	Skončení pracovního poměru	199
5.1	Povinnosti zaměstnavatele při skončení pracovního poměru	199
5.2	Povinnosti zaměstnavatele při neplatném rozvázání pracovního poměru	200
5.3	Odstupné poskytované zaměstnavatelem v případě skončení pracovního poměru	204
5.4	Konkurenční doložka	205
6	Účtování mzdových případů.	207
7	Přehledy	211
7.1	Přehled právních předpisů	211
7.2	Daně z příjmů	213
7.3	Pojistné na zdravotní pojištění	218
7.4	Pojistné na sociální zabezpečení	220
7.5	Nemocenské pojištění.	223
7.6	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele	228
7.7	Cestovní náhrady.	231
7.8	Mzdy a platy	234
7.9	Státní sociální podpora	239
7.10	Důchody	242
7.11	Zaokrouhlování.	244